

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามบริเวณที่ตั้ง และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 196 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 66 คน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 65 คน รวมทั้งสิ้น 131 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบสัดส่วนชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น จากตารางสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-608)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

จันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสร้างตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert, 1970 : 247)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ คือ จำนวน 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมุติฐาน มีดังนี้ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าร้อยละ ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามบริเวณที่ตั้งสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนเปรียบเทียบ ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามบริเวณที่ตั้งสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าที (t-test) และนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการศึกษา ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า

1.1 จากการวิเคราะห์ ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 หากพิจารณาทางด้านพบว่า ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านครอบครัว ชุมชน สิ่งแวดล้อม และด้านตัวเด็ก อยู่ในระดับปานกลาง และด้านสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.2 จากการวิเคราะห์ด้านตัวเด็กพบว่า ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีหรืออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ เด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยคิดอบายมุข การพนัน สารเสพติด ฯลฯ เด็กขาดเรียนบ่อย เนื่องจากสาเหตุทั้งตัวเด็กหรือครอบครัว และเด็กตกชั้น มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์เลื่อนชั้นเรียน

1.3 จากการวิเคราะห์ ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อมพบว่า ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครอบครัวแตกแยก บิดามารดามีการหย่าร้าง ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญด้านการศึกษาเท่าที่ควร เห็นว่าเรียนไปก็ไม่ได้ประโยชน์อย่างใด หรือเรียนแล้วบุตรมีพฤติกรรมที่ไม่ดี และผู้ปกครองมีฐานะยากจน หาเช้ากินค่ำ ทำงานรับจ้างต่าง ๆ คุณภาพชีวิตต่ำ

1.4 จากการวิเคราะห์ด้านสถานศึกษาพบว่า ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ปัจจัยในการส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดการศึกษายังมีไม่พอเพียง ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียน สร้างความเบื่อหน่ายให้กับนักเรียน และแนวทางการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนยังไม่ครอบคลุม และไม่ต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาต้องยึดถือระเบียบปฏิบัติ ข้อบังคับ ที่ออกตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด แต่อาจขาดความเข้มงวดในเชิงปฏิบัติ ทำให้ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2542 : 22) ได้กล่าวว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนมี 9 ประการ คือ 1) แนวทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง 2) การคมนาคมระหว่างบ้านกับสถานศึกษาไม่สะดวก ไม่ปลอดภัย และใช้เวลาเดินทางนาน 3) นักเรียนย้ายตามผู้ปกครองไม่อยู่ในถิ่นอื่น 4) สภาพร่างกายของนักเรียนมีความเป็นหนุ่มสาว ทำให้อายเพื่อนจนไม่อยากเรียน 5) สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความเข้าใจให้เด็กอยากเรียน 6) การสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนไม่เข้าใจกัน 7) ผู้ปกครองไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา 8) ขาดการประชาสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน 9) การนำหลักสูตรไปใช้ไม่ตอบสนองความต้องการและสภาพท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชาติ สอนคำ (2554 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านกล้วยทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านกล้วยทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดถึงน้อยสุด คือ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านเกี่ยวกับโรงเรียนและครู ด้านเกี่ยวกับตนเองและด้านเกี่ยวกับครอบครัวตามลำดับ ทั้งนี้ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมาจากคนในชุมชนมีความเชื่อว่าไม่ต้องเรียนก็มีชีวิตอยู่ได้และขาดแคลนสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า น้ำประปา รถส่วนตัว) และจากสภาพปัญหาเพื่อนที่ไม่เรียนต่อในชุมชนมีจำนวนมาก บ้านอยู่ห่างไกลโรงเรียน ต้องการใช้ชีวิตอิสระ ตามเพื่อน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ คติพงศ์ธาดา (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำงานวิจัย ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านสภาพครอบครัวของนักเรียนส่งผลต่อการออกกลางคันอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยด้านสภาพชุมชน อยู่ระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านสภาพโรงเรียนและด้านตัวนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

จำแนกตามบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษาพบว่า ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล โดยรวมรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดระบบบริหารจัดการ การติดตามนักเรียนที่ออกกลางคันกลับมาเข้าเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษายังไม่ครอบคลุมและไม่ต่อเนื่อง การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้สถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ไม่ครบขั้นตอนและไม่ต่อเนื่อง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร ปัจจัยพื้นฐานการสนับสนุนการจัดการศึกษายังไม่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 22) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร อัสวีโรจน์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสาเหตุการออกกลางคันและไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดของนักศึกษาหลักสูตรอุตสาหกรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันและไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ ในภาพรวมแต่ละองค์ประกอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการขาดการวางแผนการเรียนที่ดีเป็นสาเหตุของการออกกลางคัน และไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดมากที่สุด ส่วนด้านทัศนคติต่อสาขาวิชาพบว่าเนื้อหาวิชาที่เรียนไม่เหมาะกับระดับความรู้ของผู้เรียน เมื่อเข้ามาเรียนแล้วพบว่า หลักสูตรไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์เห็นว่าคุณภาพของนักศึกษาที่รับเข้ามามีพื้นฐานความรู้เดิมไม่เพียงพอ ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจและปรับตัวมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชาติ สอนคำ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนบ้านกล้วย อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดอก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมาจากคนในชุมชนมีความเชื่อว่าไม่ต้องเรียนก็มีชีวิตอยู่ได้และขาดแคลนสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า น้ำประปา รถส่วนตัว) และจากสภาพปัญหาเพื่อนที่ไม่เรียนต่อในชุมชนมีจำนวนมาก บ้านอยู่ห่างไกลโรงเรียน ต้องการใช้ชีวิตอิสระตามเพื่อน

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า ปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรีตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีองค์ประกอบหลายประการ

ซึ่งมีปริมาณและความต้องการแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่ และขนาดของสถานศึกษาดังที่ อารี ผสานสินธุวงศ์ (2549 : 9-20) กล่าวถึง สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนด้านสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบด้านการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ อาคาร สถานที่ หลักสูตร ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน การบริหารและการบริการที่สนับสนุน การเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ต้องมีที่พักผ่อน อย่างเพียงพอ มีโรงอาหารที่สะอาด ห้องสมุด ทุนการศึกษา มีกิจกรรมที่หลากหลายตรงกับ ความต้องการของนักศึกษา รวมถึงการดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นส่วนสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มิฉะนั้นแล้วอาจเป็นสาเหตุ การออกกลางคันของนักศึกษาได้ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาด สถานศึกษาต่างกัน จึงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสราวุฒิ สืบแย้ม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันและไม่สำเร็จการศึกษาตาม ระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตรของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือพบว่า การเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา ในรายด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันมีระดับสาเหตุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรนำผลการวิจัยเสนอถึงปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน ในสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยเฉพาะสาเหตุ ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม อันเป็นสาเหตุในระดับมากกว่าทุกสาเหตุเพื่อนำเสนอ เป็นนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักเรียนในสถานศึกษา

2. ควรนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ถึงปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนที่สถานศึกษา ควรเพิ่ม ปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก ให้สามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรนำผลการวิจัยเสนอให้กับครูของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ให้ความสำคัญต่อบัณฑิตและสาเหตุของการลาออกกลางคันของนักเรียน ในสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. ควรศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนในจังหวัดจันทบุรี โดยการวิจัย เชิงคุณภาพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี